

Vũ Trọng Phụng

Bộ răng vàng

Cha vừa mất, hai quý tử nọ không lo việc tang lễ mà lại lao ngay vào cuộc chia tài sản. Thật khốn nạn, người con bất hiếu còn cạy mồm người chết để lấy răng vàng. Bằng ngòi bút tài hoa, sắc sảo, tác giả lên án mạnh mẽ thói vô luân trong xã hội Việt Nam thuở còn bị thực dân phong kiến cai trị và để cho người đọc hôm nay những điều cần phải suy nghĩ về đạo lý làm người.

Ông cụ già ngót tám mươi tuổi đầu ấy đã hứa với chúng cái chết của mình ba tháng nay rồi, mà ba tháng nay rồi, ông cụ cứ nằm lỳ giữa giường để rên đấy, ăn đấy, và thi hành mọi việc cần dùng ở đấy..

Cụ thật là người keo kiệt, đến lúc hấp hối rồi mà vẫn còn đo lường nước mắm, đếm củ dưa hành, hau háu chi ly từng đồng xu nhỏ một, chẳng chịu rời chùm chìa khóa, mở tủ, lấy văn tự địa đồ chia của cho con.

Đến bây giờ thì ông cụ quả thật chết rồi, nhẹ nợ!...

Ông cụ chết rồi, thì thằng cả, thằng hai với vợ chúng xúm nhau vào vò lấy chùm chìa khóa, tính việc chia gia tài.

Chúng hãy để mặc cái thầy ma nằm đấy. Cả hai ngày hôm ấy chúng bận bù đầu vào trăm công, nghìn việc. Thằng hai nhường cho anh bộ đồ thờ với yếu thư bàn đọc, thì kỳ kèo ép anh phải bỏ tiền ra lo cho bố, thết đãi hàng xã, hàng tổng thì phải lấy lại hai con lợn nái của mình.

Tối hôm sau, cái chết của ông cụ, họ hàng cũng không một ai được biết, vì chúng... tính toán chưa xong.

Đến độ nửa đêm mọi việc đã thương lượng thực với nhau đầu vào đấy cả. Lên giường nằm nghỉ, thằng cả mơ màng đến những cảnh phóng túng chơi bời cũng như thằng hai, sướng bằng mở cờ trong bụng định những việc mưu danh, cầu tước, mua lấy một chân chức sắc trong làng.

Bốn vợ chồng chúng xì xào to nhỏ với nhau, khúc khích với nhau, duy chỉ một mình ông cụ, một cái thầy ma phủ dưới một cái chăn đơn, nằm đờ với ngọn đèn dầu to không bằng hạt đỗ. Vì không có chúc thư để lại, cái chết kia là cái chết bất thành linh, chúng đã giấu kín ngày giờ với họ hàng, làng nước thì chúng kêu

gào khóc lóc làm chi?

Vợ chồng thằng cả muốn như ngủ rồi, thì vợ chồng thằng hai rón rén đẩy cửa lòi nhau ra ngoài chuyện kín.

Thằng hai óc lý tài sáng suốt hơn thằng cả, nhớ rõ ra rằng trong lúc sinh thời, ông bố muốn thay vào hàm răng cái còn cái gãy, đã lên tỉnh, vào nhà giồng răng vàng.

Chúng cứ xì xào cãi lẩy với nhau, con vợ nhất định rầy rụa không nghe, kêu rằng trong nhà có kẻ qua đời, người sống muốn cho kẻ chết được thiêng liêng phù hộ cho mình, thường còn lăm khi bỏ vàng vào miệng. Nên khi thấy chồng bàn lấy bộ răng trong mồm bố ra để bán, nó chẳng bằng lòng...

Thằng chồng phát gắt mà rằng:

- Cái đời đàn bà chúng mày sao mà ngu thế? Chết rồi, thì việc cúng giỗ chẳng qua là việc dối lừa thiên hạ, bộ răng vàng ấy đem bán đi không được chục bạc hay sao? Mày không nghe ông mặc kệ mày, miễn sao mày đừng để cho vợ chồng anh cả biết. Ông làm gì thì mặc xác ông!

Rồi nó nguây nguẩy quay vào, để cho vợ một mình đứng đấy.

Trong nhà có người chết, ngoài sân lại thêm đom đóm bay liệng lập lờ, cây cau, cây chuối cọ lá sột sạt vào nhau, con vện thình lình cắn bóng một cách tức bực buồn rầu, nghe sợ đến run người đi được.

Chị vợ bỗng giật mình hoảng sợ, hấp tấp chạy vào những toan ngăn chông không cho làm thế, nhưng khi đến cửa buồng, nhìn vào thây ma trơ trơ nằm đấy thì chị ta lại sợ, không dám bước vào.

Nó biết vợ nó phải lánh mặt đi rồi thì nó cứ việc tự do hành động. Nó nhìn sau nhìn trước, lắng tai nghe kỹ, thấy vợ chồng anh mình đã ngáy mới yên trí, rón rén đến bên giường bố chết, lật cái chăn ra.

Để một tay giữ trên đôi mắt người đã qua đời, còn một tay nó bóp lấy hàm, cố vành cho được. Thấy hơi rần rần, nó liền dùng hết sức, cố vành mồm kẻ chết móc ra được bộ răng vàng. Như người sốt rét phải chậ nước lạnh dội vào mình, nó bỗng run lên bần bật. Bộ răng vàng rơi lăn xuống đất nó cũng không kịp nhặt, vì khi nhìn lại đôi mắt của kẻ qua đời đã bị bàn tay phủ phàng

kia làm cho lật hắt mi lên. Mà cái mồm, một cái mồm không răng trông sâu hoắm hoắm mà tối om om, sau khi đã bị vành thì thôi, nhất định không thềm ngậm lại. Người chết hình như trợn mắt, há mồm, nguyên rửa thẳng con mắt hiếu, trông đáng sợ vô cùng.

Nó đứng ngây ra đấy kinh khủng mà nhìn không chớp mắt một hồi, rồi sau khi rú lên một tiếng, bung mắt đẩy cửa chạy đi.

Nghe thấy tiếng kêu ghê gớm lạ lùng hai vợ chồng anh đều ngồi nhồm dật, chúng không hiểu nguyên do sao cả, chỉ nhìn nhau một cách kinh ngạc rồi rón rén xuống đất, bước đến cửa phòng người chết, đứng đấy nhìn vào. Cái thầy ma trợn mắt há mồm như đang chửi rửa.

Hai vợ chồng sợ quá đứng sát vách nhau mà run lập cập, trống ngực đánh thành linh. Giữa cái lúc bối rối tâm thần, mơ màng đến những chuyện "quỉ nhập tràng" của bộ Liêu trai, không biết nên đứng ý ra đấy hay cuống cẳng bỏ chạy đi đâu, thì thằng anh nhìn thấy cái bộ răng vàng nằm dưới gậm giường nhờ ánh sáng đèn chiếu ra lóng lánh.

Cái việc thằng em vào đây, rú lên rồi ôm đầu bỏ chạy, nó hiểu rõ

ra ngay.

Nhìn ra sau lưng, thấy vợ chồng thằng em đã đứng tái mặt đấy rồi, thì nó lên giọng đàn anh, mắng trùm: "Chúng mày thực là bất hiếu".

Người đàn bà kia cố cãi cho ra lẽ, kêu rằng để hết lời ngăn cản mà chồng chẳng chịu nghe nào. Rồi chị ta xin lỗi cho chồng, những mong được lượng ông giữ kín những chuyện nhơ nhuốc trong nhà, cứ việc lấp lại hàm răng vào mồm cho bố.

Nhưng thằng anh lại không làm như thế, sau khi không có cách nào vượt mặt, đẩy mồm cho người đã mất thì nó chỉ đành trùm chần lên một cách gọn gàng. Rồi nó quay lại mắng đứ em dâu:

- Chú thím đã định lừa tôi như thế, thì bộ răng này, sau khi tôi bán được, mong rằng chú thím đừng nhớ đến chuyện chia..

Sau cùng, thì một cách tự nhiên, nhanh nhẹn nhất đời, nó cúi xuống nhặt bộ răng vàng, bỏ túi.